

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

**The Curriculum Evaluation of Bachelor of Arts Program in English,
Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University**

Received: December 3, 2018

Revised: December 24, 2018

Accepted: December 26, 2018

เจษฎา จันทร์เปล่ง*

Jedsada Janpleng

ชวลิต ชูกำแหง**

Chowwalit Chookhampaeng

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้รูปแบบซีปปี้ไอ (CIPPI Model) เป็นกรอบในการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลระเบียบวิธีเชิงปริมาณ ประกอบด้วย แบบประเมิน 3 ฉบับ และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ 3 ฉบับ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอน จำนวน 30 คน นิสิต จำนวน 165 คน บัณฑิต 56 คน ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต จำนวน 46 คน เพื่อนร่วมงานบัณฑิต จำนวน 46 คน และ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ด้านบริบท, ด้านปัจจัยป้อน, ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านผลกระทบมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การประเมินหลักสูตร/ หลักสูตรภาษาอังกฤษ

Abstract

This study aimed to to evaluate the Curriculum of Bachelor of Arts Program in English, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University, using a CIPPI Model as an evaluation framework. Using which quantitative and qualitative research methodologies. The instruments used for collecting quantitative data consist of 3 evaluation forms, and the instruments used to collect qualitative data consist of 3 interview forms to gain in-depth data for data collection. There sample of this research

* นิสิตปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

were 30 instructors, 165 undergraduates, 56 graduates, 46 commander of the graduates, and 46 co-worker of the graduates. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, and standard deviation. The study findings could be summarized as follows. The level of opinion and appropriateness in context, input, process and product as a whole were at a high level., The level of opinion and appropriateness in Impact as a whole were at a highest level.

Keywords : Curriculum Evaluation/ English Curriculum

บทนำ

การจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง โดยเฉพาะประเทศไทย ที่ต้องการพัฒนาและแข่งขันกับนานาประเทศในทุก ๆ ด้าน (กิริณา สังข์เสวก และธีรศักดิ์ อุ่ นารมย์เลิศ, 2556: 181-182) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปได้ดีเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับหลักสูตรซึ่งจะนำการจัดการเรียน การสอนที่สอนให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ตอบสนองความต้องการของสังคมและประเทศชาติ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561: 59) เนื่องจากในการจัดการศึกษาแต่ละระดับ แต่ละสาขาวิชา ต่างก็มีหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการ เรียนการสอนและถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา (เกษม วัฒนชัย, 2545: 4-5) หลักสูตรมีความสำคัญต่อ การจัดการศึกษาและช่วยทำให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีเป้าหมาย เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวกำหนดเป้าหมายของ ผู้เรียน (มาเรียม นิลพันธุ์, ไชยยศ ไพบูลย์ศิริธรรม, ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัยและคณะ, 2558: 26-28) และ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการ ปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะอย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี และมีการประเมินเพื่อ พัฒนาหลักสูตรอย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2548: 17) ทั้งยังต้องนำผลการ ประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการต่อไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 50) ประกอบกับ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) ได้มีการกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualification Framework for Higher Education, TQF: HEd) เพื่อให้สถาบันอุดม ศึกษาได้ พัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร อันนำไปสู่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

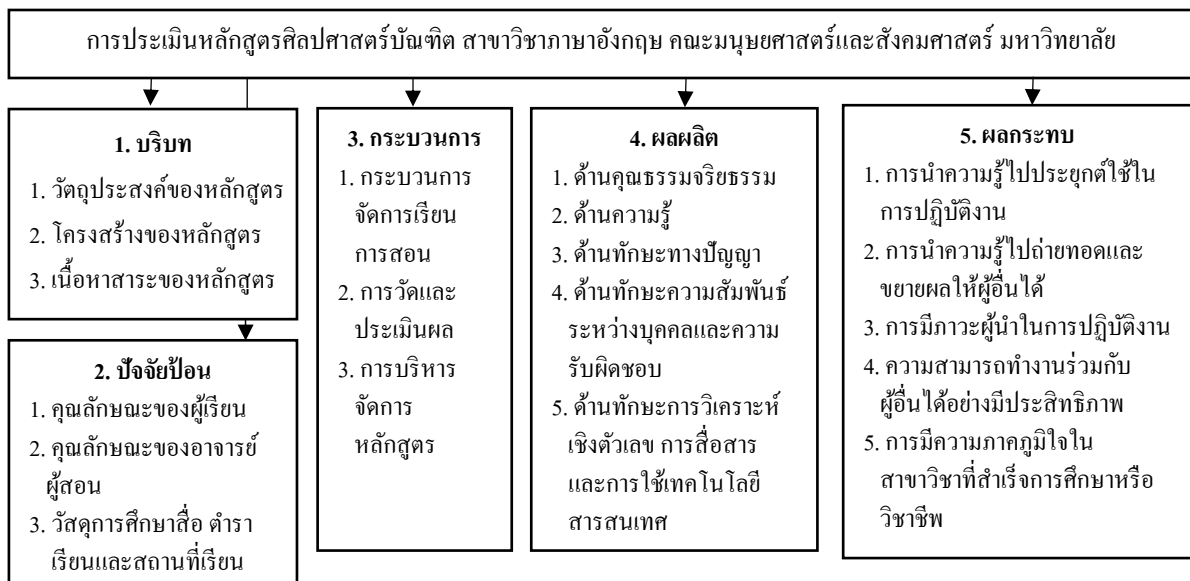
จากการเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี และมีนิสิตที่เข้าทำการเรียนแล้วจำนวน 5 รุ่น (ภาควิชาภาษา ตะวันตกและภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556: 12) จึงจำเป็นต้องดำเนินการปรับหลักสูตร ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน ซึ่งรูปแบบการประเมินแบบ CIPPI Model เป็นรูปแบบการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรและประกันประสิทธิผลของหลักสูตรได้เป็น อย่างดี (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2541: 170-172) ดังนั้น ผู้วิจัยในจึงมีความสนใจที่จะประเมินหลักสูตร

ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยเลือกใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPI Model ตามแนวคิดของ D.L.Stufflebeam มาประยุกต์ใช้ในการประเมินหลักสูตรเพราะเป็นรูปแบบการประเมินที่ให้รายละเอียดครอบคลุมทั้งระบบตั้งแต่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ อันจะทำให้ทราบว่าหลักสูตรมีคุณภาพ เป็นที่น่าพอใจหรือไม่ เพียงใด อีกทั้งยังทำให้ทราบถึงสภาพของหลักสูตรโดยรวม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรในวงรอบต่อไป การวิจัยครั้งนี้ ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีกว่า ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติยิ่งขึ้น นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนยังสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินของ D.L.Stufflebeam (2003) ที่มีชื่อว่า CIPP Model เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้การประเมิน CIPPI Model คือการประเมินบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Product) และผลกระทบ (Impact) ซึ่งการกำหนดโครงสร้างการประเมิน สามารถแสดงเป็นแผนภูมิ ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านบริบท ด้านปัจจัยป้อน ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร มีทั้งสิ้น 471 คน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 33 คน นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ปีการศึกษา 2557-2560) จำนวน 290 คน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2559 จำนวน 56 คน ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต จำนวน 46 คน และเพื่อนร่วมงานของบัณฑิต จำนวน 46 คน

กลุ่มตัวอย่างมีทั้งสิ้น 344 คน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ประจำหลักสูตร ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 30 คน ได้มาจากการเปิดตารางสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970: 607-610) นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ปีการศึกษา 2556-2559) จำนวน 166 คน ได้มาจากการเปิดตารางสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970: 607-610) เทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ของจำนวนนิสิตแต่ละชั้นปีและทำการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรของจำนวนนิสิตตามสัดส่วนที่คำนวณได้ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 56 คน ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต จำนวน 46 คน และเพื่อนร่วมงานของบัณฑิต จำนวน 46 คน โดยบัณฑิต ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานของบัณฑิตมาจากหลายสาขาอาชีพ ผู้วิจัยต้องการได้ข้อมูลที่หลากหลายและครอบคลุมประเด็นการประเมินหลักสูตร จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างให้ได้มาจากระชากรจริง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านวิชาการและงานหลักสูตร ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.60-1.00 ประกอบด้วย 5 ชุด ได้แก่

1. แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สำหรับอาจารย์ผู้สอน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกราย (r) รายข้อ ตั้งแต่ 0.41 ถึง 0.88 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) เท่ากับ .99

2. แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สำหรับนิสิตที่กำลังศึกษาและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกราย (r) รายข้อ ตั้งแต่ 0.41 ถึง 0.87 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) เท่ากับ .98 และแบบสอบถามมีข้อคำถามเหมือนกันทั้งสองกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากต้องการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควร

3. แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สำหรับผู้บังคับบัญชามหาวิทยาลัยและเพื่อนร่วมงานของบัณฑิต ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกราย (r) รายข้อ ตั้งแต่ 0.42 ถึง 0.80 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) เท่ากับ .96 และแบบสอบถามมีข้อคำถามเหมือนกันทั้งสองกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากต้องการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควร

4. แบบสัมภาษณ์การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

4.1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 ใช้สัมภาษณ์นิสิตและบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 5 ข้อ และสัมภาษณ์มีข้อคำถามเหมือนกันทั้งสองกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากต้องการทราบความคิดเห็นที่หลากหลายในประเด็นเดียวกัน

4.2 ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชามหาวิทยาลัยและเพื่อนร่วมงานบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตร และคุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 2 ข้อ และสัมภาษณ์มีข้อคำถามเหมือนกันทั้งสองกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากต้องการทราบความคิดเห็นที่หลากหลายในประเด็นเดียวกัน

5. แบบสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Focus Group) การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้สัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน เกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 5 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนิสิต บัณฑิต ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตและเพื่อนร่วมงานบัณฑิต สอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน ของนิสิต บัณฑิต ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตและเพื่อนร่วมงานบัณฑิต การสนทนากลุ่มกับคณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน ซึ่งใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงระหว่างภาคปลายปีการศึกษา 2560 (ระหว่างเดือนมกราคม - พฤษภาคม 2561)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามฉบับที่ 1 ถึง ฉบับที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยายโดยกำหนดเกณฑ์การแปลความดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็นหรือความเห็นสมควร
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Focus Group) เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเป็นข้อมูลความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและนำเสนอข้อมูลในลักษณะบรรยาย

ผลการวิจัย

ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า

1. ด้านบริบท มีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ในเรื่องแผนการดำเนินงานของสาขาวิชา อาจารย์ในสาขาวิชาควรมีการแผนงานพัฒนาอาจารย์โดยการเพิ่มจำนวนอาจารย์ให้เพียงพอ จุดแข็งของสาขาคือ หลักสูตรมีคนสนใจเรียนเป็นจำนวนมาก ส่วนจุดอ่อนของสาขาคือสาขามีจำนวนอาจารย์น้อยไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอนเนื่องจากเป็น สาขาที่เปิดสอนและนิสิตต้องการเข้าเรียนจำนวนมาก วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการประเมินรวมมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก มีความชัดเจนด้านภาษาและเข้าใจง่าย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครอบคลุมเนื้อหาและโครงสร้างของหลักสูตร ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ มีความสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ มีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 3.99 ถึง 4.47

1.2 โครงสร้างของหลักสูตร ผลการประเมินรวมมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ไม่ว่าจะเป็นประเด็นมีความสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม (ไม่น้อยกว่า 138 หน่วยกิต) จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสม (ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต) จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะด้านมีความเหมาะสม (ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต) จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรีมีความเหมาะสม (ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต) โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 3.98 ถึง 4.31

1.3 เนื้อหาวิชาของหลักสูตร ผลการประเมินรวมมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ไม่ว่าจะเป็นประเด็นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาในรายวิชาบังคับชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกัน เนื้อหาในรายวิชาอื่นที่นอกเหนือจากรายวิชาเอกชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อนกัน สามารถช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้ รายวิชาในวิชาเอกเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน เนื้อหาสาระการเรียนรู้มีการจัดลำดับได้เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 3.89 ถึง 4.18

2. ด้านปัจจัยป้อน มีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกองค์ประกอบย่อยมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ได้แก่ คุณสมบัติของผู้เรียน คุณสมบัติของอาจารย์ มีข้อเสนอแนะสำหรับบาง องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ควรปรับปรุงห้องเรียนและเพิ่มจำนวนวัสดุอุปกรณ์สำหรับการค้นคว้า เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบงานอินเทอร์เน็ตและแก้อีเล็กเซอร์ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

2.1 คุณลักษณะของผู้เรียน ผลการประเมินรวมมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ทั้งในประเด็นผู้เรียนมีความสนใจสมัครเรียนในหลักสูตรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนที่สมัครเข้าเรียนในหลักสูตรมีความรู้ความสามารถเฉพาะทางด้านภาษาอังกฤษหลักสูตรมีเกณฑ์เฉพาะทางในการคัดเลือกผู้เรียนเข้าเรียนที่เหมาะสมสามารถสอบเข้าเรียนผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดและเพียงพอกับจำนวนที่ต้องการและมารายงานตัวเข้าเรียนครบตามจำนวนที่หลักสูตรเปิดรับ และผู้เรียนเมื่อเข้าเรียนแล้วมีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 3.67 ถึง 4.17

2.2 คุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน ผลการประเมินรวมมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ทั้งในประเด็นผู้สอนแจ้งวัตถุประสงค์ เกณฑ์การวัด และประเมินผลการสอนชัดเจน ผู้สอนตรงต่อเวลา การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย การใช้วาจาที่สุภาพ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีเทคนิคการสอนที่สามารถกระตุ้นความสนใจอย่างหลากหลาย มีการจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นตอนเหมาะสมเข้าใจง่าย มีการสอดแทรกคุณธรรม/จริยธรรม/ จรรยาบรรณวิชาชีพและค่านิยมที่ดี ส่งเสริมให้นิสิตฝึกการคิดวิเคราะห์ การใช้ความคิดเพื่อหาเหตุผล และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้นิสิตได้ซักถาม แสดง ความคิดเห็น และผู้สอนแนะนำแหล่งเรียนรู้เพื่อศึกษาค้นคว้าในรายวิชาเพิ่มเติม โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 3.92 ถึง 4.35

2.3 วัสดุการศึกษา สื่อ ตำราเรียนและสถานที่เรียน ผลการประเมินรวมมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ทั้งในประเด็นเอกสารประกอบการเรียนมีเพียงพอสำหรับช่วยในการศึกษาค้นคว้า มีจำนวนหนังสือและวารสารอ้างอิงเพียงพอและตรงกับความต้องการ มีตำราทางวิชาการและตำราเสริมจำนวนเพียงพอ ที่จะใช้ศึกษาค้นคว้า สำนักวิทยบริการ (ห้องสมุด) มีหนังสือและวารสารที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน มีสาระสนเทศไว้บริการอย่างเพียงพอ สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษามีคุณภาพเพียงพอ และทันสมัย เช่น สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมีบริการด้านสื่อทางการสอน ที่ทันสมัยมีวัสดุที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ห้องเรียนมีบรรยากาศและสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนและห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนิสิตและการจัดกิจกรรม โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 3.72 ถึง 4.31

3. ด้านกระบวนการ มีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกองค์ประกอบย่อยของการประเมินมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรในระดับมาก มีข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพผู้สอนก่อนสำเร็จการศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตร และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

3.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอน ผลการประเมินรวมมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ทั้งในประเด็นเน้นความรู้ความสามารถนำไปปฏิบัติได้ นิสิตมีประสบการณ์ในการไปศึกษาดูงาน ต่างประเทศอย่างน้อยสองครั้ง/รุ่น ในปีการศึกษาที่รับเข้า ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ผู้สอนใช้วิธีสอนอย่างหลากหลาย เช่น การบรรยาย อภิปราย ให้ศึกษา ค้นคว้าเอง ฯลฯ ผู้สอนใช้วิธีการสอนใหม่ ๆ ที่พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนิสิต ผู้สอนนำกระบวนการบริการทางวิชาการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและส่งผลต่อการเรียนรู้ของนิสิต มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายพิเศษและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 3.29 ถึง 4.35

3.2 การวัดผลประเมินผล ผลการประเมินรวมมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ทั้งในประเด็นการวัดและประเมินผลในแต่ละวิชามีหลายรูปแบบ วิธีวัดและเครื่องมือวัดมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความ

เหมาะสม วัดผลทั้งด้านความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม วิธีวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม ผู้สอนแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์ ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการวัดผลและประเมินผลในการเรียนแต่ละรายวิชาและผู้สอนนำผลการประเมินไปปรับปรุงการเรียนการสอน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 2.96 ถึง 4.21

3.3 การบริหารจัดการหลักสูตร ผลการประเมินรวมมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ทั้งในประเด็นการวัดและประเมินผลในแต่ละวิชามีหลายรูปแบบ วิธีวัดและเครื่องมือวัดมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม วัดผลทั้งด้านความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม วิธีวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม ผู้สอนแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์ ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการวัดผลและประเมินผลในการเรียนแต่ละรายวิชาและผู้สอนนำผลการประเมินไปปรับปรุงการเรียนการสอน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 3.75 ถึง 4.50

4. ด้านผลผลิต มีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกองค์ประกอบย่อยของการประเมินมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรในระดับมาก ซึ่งการสะท้อนจากผู้รับบัณฑิตแสดงให้เห็นว่า หลักสูตรศิลปศาสตร สาขาวิชาภาษาอังกฤษมีคุณภาพและได้รับการยอมรับจากสังคมเป็นอย่างดี โดยเห็นได้จากภาวการณ์ทำงานของบัณฑิต และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

4.1 คุณธรรมจริยธรรม ผลการประเมินรวมมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ทั้งในประเด็นบัณฑิตมีการปฏิบัติตนและวางตัวที่ดีสามารถเป็นแบบอย่างให้แก่บุคคลอื่นได้ บัณฑิตมีจิตสาธารณะ รู้จักการเสียสละ และมีน้ำใจต่อองค์กรและเพื่อนร่วมงานบัณฑิตประพฤติปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมพื้นฐาน (ของศาสนา) บัณฑิตตรงต่อเวลาทั้งในการนัดหมายและการปฏิบัติงาน บัณฑิตมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น บัณฑิตปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพบัณฑิตให้เกียรติและเคารพในสิทธิของผู้อื่น บัณฑิตมีความสุภาพอ่อนโยนและมีสัมมาคารวะต่อผู้อื่น โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 4.28 ถึง 4.45

4.2 ความรู้ ผลการประเมินรวมมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ทั้งในประเด็นผู้ได้บังคับบัญชาท่านมีความรู้อย่างแตกฉานในเนื้อหาสาระเชิงวิชาการทั่วไป บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเนื้อหาสาระของวิชาชีพ/ สาขาวิชาที่สำเร็จ บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจในหลักการวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในสิ่งที่ประสบ บัณฑิตมีความสนใจในความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง บัณฑิตสามารถใช้ความรู้และประสบการณ์ แก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 4.19 ถึง 4.38

4.3 ทักษะทางปัญญา ผลการประเมินรวมมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ทั้งในประเด็นบัณฑิตมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ บัณฑิตมีความสามารถนำการคิดเชิงบูรณาการมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน บัณฑิตสามารถใช้วิจารณ์งานในการวิเคราะห์และจำแนก

ข้อเท็จจริงในสิ่งที่ประสบ บัณฑิตสามารถตีความปัญหาที่มีความซับซ้อนและเสนอแนะแนวทาง/วิธีแก้ไขที่ถูกต้อง บัณฑิตมีความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงาน บัณฑิตมีไหวพริบปฏิภาณในการทำงานและจัดการกับปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 4.11 ถึง 4.31

4.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ผลการประเมินรวมมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกประเด็นพบว่าระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวนสองข้อ คือ บัณฑิตมีความขยันอดทนและอดกลั้นในการปฏิบัติงาน บัณฑิตทำงานเต็มศักยภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.69 ถึง 4.56 และประเด็นบัณฑิตมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น บัณฑิตยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของผู้อื่นบัณฑิตปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมในองค์กร บัณฑิตแสดงความคิดเห็นอย่างสุภาพและให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน บัณฑิตมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลต่างๆ บัณฑิตมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร บัณฑิตมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 4.27 ถึง 4.49

4.5 ทักษะทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทุกข้อมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นประเด็นประเด็นบัณฑิตมีความสามารถในการคิดคำนวณและสถิติเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและรายงานผล มีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาไทยและทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการนำเสนอผลงาน และมีความสามารถในการนำเสนอข้อมูลอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 4.23 ถึง 4.38

5. ด้านผลกระทบ มีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกประเด็นพบว่าระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมากที่สุด คือ บัณฑิตมีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน บัณฑิตสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ได้บังคับบัญชามีความภาคภูมิใจในสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาหรือวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมตั้งแต่ 4.53 ถึง 4.59 และประเด็นบัณฑิตสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดและขยายผลให้ผู้อื่นได้ บัณฑิตมีภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.44

อภิปรายผล

จากการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มีประเด็นที่สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านบริบท อาจารย์ผู้สอน บัณฑิตและนิสิตมีความคิดเห็นและความเห็นสมควรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มีการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรที่ชัดเจนและเหมาะสม มีการบริหารจัดการรายวิชาในหลักสูตรที่ดีส่งผลให้การดำเนินงาน

.....

ด้านหลักสูตรมีประสิทธิภาพ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก เช่น สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ มีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงถือได้ว่าบริบทของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ เป็นไปตามแนวทางของการจัดการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554: 13-20) ที่กล่าวว่า สิ่งที่กำหนดหลักสูตร คือ การเตรียมการศึกษาค้นคว้าพื้นฐานด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จริญญา สมานญาติ, ชวลิต ชูกำแพงและสุรศักดิ์ คำคง (2555: 7-17), มาเรียม นิลพันธุ์ (2555: 25-40) และนิวัฒน์ บุญสม, คุณัตว์ พิธพรชัยกุล, วรณวิสา บุญมากและคณะ (2560: 786-806) ได้ทำการวิจัยประเมินหลักสูตร พบว่า ผลการประเมินด้านบริบททั้งในภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก และอาจบอกได้ว่าหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) สามารถผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อรับใช้สังคมเห็นได้ดังผลประเมินที่สะท้อนจากอาจารย์ผู้สอน บัณฑิตและนิสิต

2. ด้านปัจจัยป้อน อาจารย์ผู้สอน บัณฑิตและนิสิตมีความคิดเห็นและความเห็นสมควรโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้เรียนสอบเข้าเรียนผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดและเพียงพอกับจำนวนที่หลักสูตรเปิดรับ ผู้เรียนมารายงานตัวเข้าเรียนครบตามจำนวนที่หลักสูตรเปิดรับ ผู้เรียนมีความสนใจสมัครเรียนในหลักสูตรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หลักสูตรมีเกณฑ์เฉพาะทางในการคัดเลือกผู้เรียนเข้าเรียนที่เหมาะสม ผู้เรียนเมื่อเข้าเรียนแล้วมีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนที่มาสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรมีความรู้ความสามารถเฉพาะทางด้านภาษาอังกฤษ และหลักสูตรมีการจัดการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนก่อนเข้าเรียนได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จริญญา สมานญาติ, ชวลิต ชูกำแพงและสุรศักดิ์ คำคง (2555: 7-17), มาเรียม นิลพันธุ์ (2555: 25-40) และนิวัฒน์ บุญสม, คุณัตว์ พิธพรชัยกุล, วรณวิสา บุญมากและคณะ (2560: 786-806) ได้ทำการวิจัยประเมินหลักสูตร พบว่าด้านปัจจัยป้อนทั้งในภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ เป็นหลักสูตรที่สร้างและพัฒนาเพื่อรองรับกับนิสิตที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ และผู้เรียนที่รับเข้าศึกษามีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ จึงง่ายต่อการบริหารจัดการในหลักสูตรและสามารถพัฒนาต่อยอดผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางเอาไว้ได้

3. ด้านกระบวนการ อาจารย์ผู้สอน บัณฑิตและนิสิตมีความคิดเห็นและความเห็นสมควรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่น ผู้สอนใช้วิธีสอนอย่างหลากหลาย เช่น การบรรยาย อภิปราย ให้ศึกษา ค้นคว้าเอง ฯลฯ ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ผู้สอนนำกระบวนการบริการทางวิชาการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนิสิต และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียน

การสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสาขาวิชาและผู้สอนให้ความสำคัญกับการนำหลักสูตรไปใช้โดยพยายามจัดกระบวนการเรียนการสอนตามโครงสร้างและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้และมีการประชุมสาขาวิชาเพื่อขับเคลื่อนการนำหลักสูตรไปใช้เสมอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จริญญา สมานญาติ, ขวลิต ชูกำแพงและสุรศักดิ์ คำคง (2555: 7-17), มาเรียม นิลพันธุ์ (2555: 25-40) และนิวัฒน์ บุญสม, คุณัตว์ พิชรรัชกุล, วรรณวิสา บุญมากและคณะ (2560: 786-806) ได้ทำการวิจัยประเมินหลักสูตร ที่พบว่าด้านกระบวนการทั้งในภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมากเช่นกัน

4. ด้านผลผลิต อาจารย์ผู้สอน ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตและเพื่อนร่วมงานบัณฑิตมีความคิดเห็นและความเห็นสมควรโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เช่น บัณฑิตมีจิตสาธารณะ รู้จักการเสียสละ และมีน้ำใจต่อองค์กรและเพื่อนร่วมงาน บัณฑิตมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น บัณฑิตปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ บัณฑิตมีการปฏิบัติตามและวางตัวที่ดีสามารถเป็นแบบอย่างให้แก่บุคคลอื่นได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสาขาวิชานี้เน้นการผลิตบัณฑิตที่มีทักษะความชำนาญทางการใช้ภาษาอังกฤษและเน้นการฝึกปฏิบัติให้ชำนาญเพื่อนำไปทำงานในหน่วยงานอื่น ๆ และเพื่อให้สามารถนำประสบการณ์มาประยุกต์ใช้จนเกิดประสบการณ์จริง และมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้บัณฑิตมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาอย่างครบถ้วนและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพและรับใช้สังคมได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ จริญญา สมานญาติ, ขวลิต ชูกำแพงและสุรศักดิ์ คำคง (2555: 7-17), มาเรียม นิลพันธุ์ (2555: 25-40) และสำเร็จ อ่อนสัมพันธุ์ (2560: 12 -27) ที่พบว่าด้านผลผลิตทั้งในภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ และคุณภาพการปฏิบัติงาน เป็นต้น

5. ด้านผลกระทบ อาจารย์ผู้สอน ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตและเพื่อนร่วมงานบัณฑิตมีความคิดเห็นและความเห็นสมควรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ บัณฑิตสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดและขยายผลให้ผู้อื่นได้ มีภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน และผู้ได้บังคับบัญชามีความภาคภูมิใจในสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาหรือวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร ร่วมสุข (2559: 1117-1128) และมาเรียม นิลพันธุ์ (2555: 25-40) ที่พบว่าด้านที่พบว่าด้านผลกระทบทั้งในภาพรวมมีความคิดเห็นและความเห็นสมควรอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การนำความรู้ที่ได้ในระหว่างเรียนไปปฏิบัติงานได้อย่าง มีภาวะความเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ และมีความภาคภูมิใจในสาขาวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้สอนและผู้เรียนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด มีกิจกรรมวิชาการที่ทำให้บัณฑิตและนิสิตปัจจุบันทำกิจกรรมร่วมกันและสามารถพัฒนาวิชาการและคุณธรรมในวิชาชีพแก่ผู้เรียนเป็นไปตามผลการเรียนรู้ของสาขาวิชาภาษาอังกฤษสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหา และนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมสามารถเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานในองค์กรต่าง ๆ ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สาขาวิชาภาษาอังกฤษควรปรับปรุงรายวิชาที่มีความสัมพันธ์ทับซ้อน ได้แก่ รายวิชาที่เปิดสอนในหมวดศึกษาทั่วไป และรายวิชาที่หลักสูตรเปิดทำการเรียนการสอน ยกตัวอย่างเช่น กลุ่มรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสนทนา กลุ่มรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานและการประกอบอาชีพ

1.2 ควรมีรายวิชาเลือกให้หลากหลายครอบคลุมแนวคิด กระบวนทัศน์ทางการศึกษาแนวโน้มนิยมของหลักสูตร และแต่ละราย วิชาควรเน้นการฝึกฝนในทักษะต่าง ๆ ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน และควรให้มีการฝึกปฏิบัติงานในหน่วยงานที่นิสิตจะต้องปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพในอนาคต

1.3 จากผลการวิจัยพบว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา สามารถนำ ความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงานและสามารถเป็นผู้นำทางด้านภาษาอังกฤษได้ ดังนั้นควรมีการจัดการเรียนการสอนที่สามารถเชื่อมโยงพื้นที่ที่สำเร็จการศึกษามาพบปะรุ่นน้องที่กำลังศึกษา โดยเน้นการบูรณาการการสอนหรือจัดการเรียนการสอนโดยมีกิจกรรมจากรุ่นพี่เป็นกรณีศึกษาเพื่อให้การเรียนรู้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.4 ควรมีการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย และห้องเรียนที่สะดวกต่อการใช้งานเอื้อต่อการเรียนรู้ของนิสิต มีอินเทอร์เน็ตที่สามารถเชื่อมต่อให้สามารถค้นคว้าได้ และมีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน

1.5 สาขาวิชาภาษาอังกฤษควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ชาวต่างชาติประจำสาขาวิชาให้มีจำนวนมากขึ้น เนื่องจากนิสิตจำนวนมาก และอาจารย์มีภาระงานเยอะทำให้การแบ่งเวลาดูแลนิสิตไม่ทั่วถึง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำแนกตามระบบที่รับนิสิตเรียนระหว่างระบบปกติกับระบบพิเศษ เพื่อพิจารณาความแตกต่างคุณภาพของบัณฑิต

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรจำแนกตามกลุ่มเป้าหมายระหว่างนิสิตปัจจุบันที่กำลังเรียน และบัณฑิตที่จบแล้ว และจำแนกตามสถานภาพของผู้เรียนและศิษย์เก่า

2.3 ควรมีการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับงานวิจัยทางการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อถอดบทเรียนองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้ต่อไปและเพื่อจะได้มีแนวทางในการปรับหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.4 ควรมีการประเมินหลักสูตรระหว่างการใช้งาน (Formative) เพื่อจะได้ทราบจุดบกพร่องหรือจุดที่ต้องพัฒนาก่อนจะครบรอบหลักสูตร เพื่อพัฒนาให้หลักสูตรมีคุณภาพขึ้น

2.5 ควรมีการศึกษาและประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ในรูปแบบ/ ทฤษฎีการประเมินและพัฒนาหลักสูตรแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2552. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 26 ตุลาคม 2561, จาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/>.
- กิริณา สังข์เสวกและธีรศักดิ์ อุ่ณารมย์เลิศ. (2556). "การประเมินโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล
กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม". วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 5(1): 181–182.
- เกษม วัฒนชัย. (2545). การปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: 21 เซ็นจูรี.
- จริญญา สมานญาติ, ชวลิต ชูกำแพงและสุรศักดิ์ คำคง. (2555). "การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ".
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 6(2): 7–17.
- ทรงศักดิ์ ภู่อ่อน. (2561). "การพัฒนาระบบคลินิกวิจัยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม".
วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ 13(38): 59–74.
- นิวัฒน์ บุญสม, คุณัตว์ พิพรชัยกุล, วรณวิสา บุญมากและคณะ. (2560). "การประเมินหลักสูตรวิทยา
ศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร".
วารสารวิชาการ Veridian E –Journal, Silpakorn University 10(1): 786–806.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร:
สุวีริยาสาส์น.
- ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2556).
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ. มหาสารคาม: คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). "การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร". วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 4(2): 25–40.
- มาเรียม นิลพันธุ์, ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม, ศิริวรรณ วนิชวัฒนารชัยและคณะ. (2558). "การประเมินผลการ
ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนต้นแบบการใช้
หลักสูตร". วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 7(1): 26–27.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อาร์ แอนด์ ปรีนท์.
- สมพร ร่วมสุข, มณฑนา วัฒนถนอม, บุญบา บัวสมบุญและคณะ. (2559). "การประเมินหลักสูตรศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร".
วารสารวิชาการ Veridian E –Journal, Silpakorn University 9(1): 1117–1128.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2541). วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

.....
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2548). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา

พ.ศ.2557. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.

สำเริง อ่อนสัมพันธุ์. (2560). "การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร". วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 9(1): 12-27.

D.L.Stufflebeam. (2003). **In the International Handbook of Educational Evaluation.** (Chapter 2.

Edited by D.L.Stufflebeam and T. Kellaghan, Ed.). Boston: kluwer Academic Publishers.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities".

Educational and Psychological Measurement 30(3): 607-610.